

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלון ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת ראה תשפ"ב

מפעילות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

הברכה בזכות המילה

כותב העוללות אפרים על הפרשה,
(שמואל בעלון) שבדאי עם ישראל יקבלו
את הברכה כי מקיימים מצות מילה, וכן
מפורש במדרש שיר השירים על הפסוק
חמוקי ירכיך, שכל תענוגי העולם הזה הם
זכות המילה.

על אחת כמה וכמה כשמקיימים מצות
המילה במאמץ ובזמנים ומצבים לא נוחים
כלל, שזוכה לברכה השלימה.

כדוגמת הבחור בגיל 13 שלמד בארץ
במוסד לעולים מברית המועצות, ובקש
לעבור ברית מילה, ואנשי הצוות הסתפקו
אם יעבור ברית למחרתו, כיון שהיו בפניו
2 אפשרויות: יום טיול כיתי נפלא בחיק
הטבע או לעבור ברית מילה באותו יום על
חשבון הטיול!! ולתדהמת אנשי צוות
המוסד, הוא הכריז בביטחון מלא
שבדאי ובוודאי הוא מעדיף לעשות ברית
מילה ולוותר על הטיול!!!

וכן השבוע נימול בחור בגיל 18 ממוסקבה
שברח מאימת הגיוס ברוסיה, והגיע לארץ
ולא ידע כלום על ברית מילה וכאן התוודע
למצוה היקרה הזאת, ובאופן מיידי חרף
התנגדות הוריו עבר את ברית המילה
בשמחה. אשרי העם שאלו הם בניו,
ואשרי העם שככה לו.

המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

מהספר פניני הברית

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה... את הברכה אשר
תשמעון... והקללה אם לא תשמעו. (יא כו) בברכה לא הזכיר
לשון אם המורה על התנאי, לפי שהברכה תבא בהכרח, לפי
שעל הרוב כל איש מישראל נימול מנעוריו וכבר ברית כרותה
לישראל שזכות המילה לא ימוש ואין כח בשום חטא לבטלו
כמו שכתוב במדרש כשאמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם
מה לידידי בביתי אמר לו בניך חטאו וגלו... אמר לו היה לך
לזכור ברית מילה, אמר לו חייך כפרו ובשר קדש יעברו
מעליך. הרי בבירור שאף על פי שאמר לו כבר שעברו על כל
התורה מכל מקום היה לו פתחון פה לומר היה לך לזכור
זכות המילה, והיינו לפי שיש בה ברית מלח עולם שזכותה לא
ימוש, ומטעם זה נקראת ברית: (עוללות אפרים)

ראה אנכי נותן לפניכם היום. ראה אנכי. אנכי בגימטריא
כסא, ובגימטריא מהול, אין אדם זוכה לראות פני שכינה
ולנוח תחת כסא הכבוד אלא מי שהוא נימול ומקיים מה
שכתוב בלוחות הברית, הוא זוכה למעלה הזאת: (רבינו
אפרים על התורה)

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה וקללה. אנכי עם
האותיות בגימטריא פה, כמספר מילה, לרמז כי במילה יש
ברכה וקללה אם ישמור את בריתו ולא יפגום ח"ו בבריתו
אזי ברכה יקוים בו כל המעלות ואם ח"ו יפגום את בריתו
אזי יפגעהו כל העונשים האמורים: (טהרת יום טוב)

ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה. נראה לומר כי בא
הכתוב לרמזו על עשרת הדברות שתחלתן אנכי, ורצה לומר,
שהיו תמיד בין ענין, וזהו ראה אנכי. ואז תהיה מובטח
שלא תחטא, כי ה' יאיר לשכלך הנרמז גם כן בתיבת ראה
אותיות האר, וכמו שאמרו רז"ל שתרי"ב מצות כלולות
בעשרת הדברות, אמנם מצות מילה לא נכללה בהם, ורמזה
הכתוב בגי' תיבות נותן לפניכם היום. ראשי תיבות גימטריא

מילה במספר קטן, לומר שעל ידי קיום מצות מילה ועשרת הדברות שהם כלל כל התורה יזכה לברכה בעולם הזה ולאורך ימים בעולם הבא שכולו ארוך: (ענף חיים)

לשכנו תדרשו ובאת שמה. (יב ה) תנא הערל והטמא פטורין מן הראייה, בשלמא טמא דכתיב ובאת שמה והבאתם שמה, כל שישנו בביאה ישנו בהבאה וכל שאינו בביאה אינו בהבאה, אלא ערל מנלן הא מני רבי עקיבא היא דמרבי לערל כטמא דתניא רבי עקיבא אומר איש איש לרבות את הערל: (חגיגה ד:)

כי ירחיב. (יב כ) שלשה פעמים בשר בפסוק, כנגד שלשה רגלים שמצוה לאכול בשר, שנאמר (לקמן טז) ושמת בחגיך ואין שמחה אלא בבשר, וכן ברית שבת ראש חודש ראשי תיבות בשר, או ראש השנה שנאמר (נחמיה ח) אכלו משמנים ושתו ממתקים: (רבינו אפרים על התורה)

רק קדשיך אשר יהיו לך ונדריך תשא ובאת אל המקום אשר יבחר ה'. (יב כז) רמז למילה הנקראת אות ברית קודש ונמשלה לקרבן, ואותו קרבן תשא ובאת אל המקום רצה לומר, במילה זו תתקן תגבורת התאוה ובה תוכל לקרב אל המקום ברוך הוא תחת הריחוק הבא מצד התאוה, זה שאמר הכתוב ובאת אל המקום אשר יבחר ה'. וזה בזכות שתשא קדשיך: (עוללות אפרים)

ובערת הרע מקרבך. (יג ו) יש מין קליפה שאין דוגמתה בקדושה, והיא אוטם הלב, היינו שכל מה שיעשה יהיה בלי חיות הקדושה בזה לא שייך לומר לאחוז בימין מקרבת בראשונה שהרי אין כאן ימין מקרבת כלל אלא שמאל דוחה בלבד, וזה הוא ענין הערלה שפירש"י (פי' קדושים) לשון ערלה הנאמר באילן, וערלתם ערלתו. ואטמתם אטימתו יהא אטום ונסתם מליהנות ממנו, וזהו שפירש"י (פי' עקב) ערלת לבבכם אוטם לבבכם וכיסויו, ועל כן איתא בספרים שטומאת הערלה חמורה מכל הטומאות, כי ערלת הגוף גורמת ערלת הלב שיהא אטום ומכוסה מלבוא בו שום חיות דקדושה, וזה ידוע שעצבות ואוטם הלב גורמים לידי מחשבות רעות ומקרה לילה רחמנא ליצלן, ומדה זו גרועה מהכל, כי כל מדה רעה יש על כל פנים דוגמתה בקדושה וביכולת ליקח אותו הכח להשתמש בו בקדושה, אבל ערלה שאין דוגמתה בקדושה גרועה מהכל ואין עצה רק שמאל דוחה, וכמו שכתב בעל המאור (מס' שבת) שמצות מילה היא כעין מצות ובערת הרע מקרבך: (שפת אמת)

ולא ידבק בידך מאומה מן החרס למען ישוב ה'. (יג יח) החרס למען ישוב ה'. ר"ת מילה, וכתיב בתריה ונתן לך רחמים ורחמך: (טהרת יום טוב)

בנים אתם לה' אלהיכם. יש לפרש על פי מה דמצינו (מנחות נג:): שלא נחה דעת אברהם אבינו עליו השלום בגלות בניו עד שאמר הקדוש ברוך הוא (ירמיה יא) ובשר קודש יעברו מעליך. שהעבירו מעליהם ברית מילה ועברו ישראל על ברית שכרת עמו על מצות מילה, שמעינן מזה דמה דאמרין (בקידושין לו.) בין כך ובין כך קרויין בנים, שנאמר (ירמיה ד) בנים סכלים המה. היינו דוקא אם קיימו מצות מילה: (חתם סופר)

בנים אתם. כתיב באלוני ממרא. באלוני. בני אל, שבסבת המילה נקראו ישראל בני אל, שנאמר בנים אתם לה'. סופי תיבות גימטריא מילה, וכתיב (הושע ב) יאמר להם בני אל חי סופי תיבות גימטריא המילה, כלומר הני מולים הם בני אל חי: (גימטריאות מהר"ש מלובלין)

עשר תעשר. (יד כב) עשר תעשר. כך פתח רבי תנחומא בי רבי, זה שאמר הכתוב (משלי ג) כבד ה' מהונך ומראשית כל תבואתך. אמר הקדוש ברוך הוא לא אמרתי לך כבדני משלך אלא משלי, כבד ה' ממה שחנך מהונך בן ביתי אתה, אם נתתי לך ויש לי בידך תן לי משלי, וכן הוא אומר (איוב מא) מי הקדימני ואשלם. מי מל לשמי את בנו שלא אני הקדמתי ונתתי לו בן: (פסיקתא רבתי פרשה כה) לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבוש שנים. (משלי לא) חזקיה אמר משפט רשעים בגיהנם שנים עשר חדש, ששה חדשים בחמה, וששה חדשים בצניה, בתחלה הקדוש ברוך הוא מכניס בהם חיכוך, והם אומרים זו גיהנם של הקדוש ברוך הוא, ואחר כך הוא מוציאן לשלג, והם אומרים זו היא צינתו של הקדוש ברוך הוא, בתחלה הם אומרים ווה, ולבסוף הם אומרים ווי, הוא שדוד אמר ויעלני מבור שאון מטיט היון (תהלים מ) ממקום שאומרים ווה וויי, והיכן משלימין עצמם, ר' יהודה ברבי אומר בשלג, הדה הוא דכתיב בפרש שדי מלכים בה תשלג בצלמון (שם סח) השלג הוא צלמונה שלהם, יכול אף ישראל כן, תלמוד לומר כי כל ביתה לבוש שנים, מילה ופריעה, ציצית ותפילין, הענק תעניק, נתון תתן, פתוח תפתח, עשר תעשר, לפיכך משה מזהיר לישראל עשר תעשר: (תנחומא י)

עשר תעשר. יש לפרש הכפילות, רמז לשני מיני מעשרות שהאדם מפריש, דהיינו מגופו...המילה. וממונו, היינו סתם מעשר וזה שאמר הכתוב, עשר בשביל שתתעשר. כי מעשר הממון גורם העושר שיזכה לעשר שנית, ומעשר המילה גורם גם כן השובע והעושר בעולם: (עוללות אפרים)

נשבעתי ואקיימה. (תהלים) שני שכרים היה נוטל דוד, שכר השבועה ושכר המצוה. היה נשבע שנוטל הלולב ונוטל, שעושה סוכה ועושה, והיה נוטל שכר השבועה ושכר המצוה, של סוכה ושל לולב ושל ציצית ושל תפילין ושל המילה. לכך נאמר, נשבעתי ואקיימה וגו': (מדרש תהילים מזמור קיט) ויש להוסיף על פי מה שפירש

בספר אהל יעקב על הפסוק נתון תתן. שתפריש המעשר, ואם כן תוכל לעשות המצוה בשמחה, כי בתפילין ולולב וכדומה הקנין והצער שיש לו בהוצאת המעות הוא בזמן קודם ולא בעת קיום המצוה, ואם כן יוכל לקיים המצוה בשמחה, כיון שכבר נאכל המעות ונשכח צערו, אבל אם כבר הפריש המעשר והקצהו למצוה, אם כן יעשה המצוה בשמחה, וזהו כוונת נתון תתן. ועל ידי זה, ולא ירע לבבך בתתך לו. והנה מצות מילה היא על דרך זה בשעת עשיית המצוה יש לדאוג שיעשנה בצער ובדאגה, על כל פנים בלא שמחה, אמנם אם הראה שעושה סעודה לשמחת המצוה אף על פי שעדיין הולד בסכנה עד שלשה ימים כמו שכתוב ויהי ביום השלישי בהיותם כואבים. וכתב הר"ן כל שכן קודם לכן בימים הראשונים, ובהראותו שעושה סעודה ושמח, אם כן יגדל שכרו על המצוה ועוד יותר על עשייתו בשמחה, וזה כוונת אשר שש לעשות צדק בגילה וישלם פעלו ומשכורתו כפולה: (תורת יעקב לר' יעקב סגל פראגר)

וכי יהיה בו מום. (טו כא) מום רע. בגימטריא וערלים, אין לך מום כערלה שכל מי שאינו מהול נקרא בעל מום: (רבינו אפרים על התורה)

שבעה שבועות תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספור. (טז ט)...ועוד דרשו רבותינו זכרונם לברכה אל תקרי בקמה אלא בקומה, מכאן לספירת העומר שהיא מעומד, ומה קצירה מעומד אף ספירה מעומד, וארבעה דברים הן שמצותן מעומד, והסימן בהם עצמ"ל, ואלו הן עומר ציצית מילה לולב: (רבינו בחי)

והיית אך שמח. (טז טו) רמז במה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (שבת קל). במצות מילה שקיבלו עליהם בשמחה עדיין עושין אותה בשמחה, כי שם חתך שהוא מצות המילה יוצא מסופי תיבות והיית אך שמח: (מנחת אלעזר בשם הדרכי תשובה)

יראה כל זכורך את פני ה' אלקיך במקום אשר יבחר. (טז טז) כתיב בזוהר (ח"ג קסו). על הפסוק (בראשית יז) התהלך לפני והיה תמים. כי קודם שנימול היה הוא הולך לפני השכינה והשכינה אחריו, כדי שלא יסתכל ויהנה מזיו השכינה מה שאין כן כשנימול היה הולך אחר השכינה, כדכתיב (דברים יג) אחרי ה' אלקיכם תלכו. להנות מטוב ה', ומבואר בספרים כי זה ההבדל בין מקדש לארץ ישראל, אף שהשכינה בכל ארץ ישראל, מכל מקום (תהלים קטז) אתהלך לפני ה' בארצות החיים. כתיב, אבל במקדש ראו יראו באור ה', עד כאן, והנה נראה לי שזה הפירוש של הפסוק (דברים טז טז) יראה כל זכורך את פני ה' אלקיך במקום אשר יבחר וגו'. והענין המילה לזה, כי הערלה מצד הרע והחשך, ולא יראה פני ה' רק מי שאין בו תערובות רע, כמו שכתבת י בקפיטל רננו צדיקים וגו' (בתפלה למשה קאפיטל ל"ג אופן ד'): (ישמח משה)

ימי הילולא של צדיקים בשבוע זה

יום ראשון כ"ד מנ"א	הגאון ר' אפרים זלמן ב"ר מנחם מאניש מרגליות מבראד (מטה אפרים) זצ"ל. תקפ"ח.
יום שלישי כ"ו מנ"א	הרה"ק ר' שלמה חיים בהרה"ק ר' ישראל מסאדיגורא ת"א זצ"ל. תשל"ב.
	הרה"ק ר' יואל בהרה"ק ר' חנניה יו"ט מסאטמר זצ"ל. תשל"ט.
יום רביעי כ"ז מנ"א	הגאון ר' יהושע ב"ר יוסף (מגיני שלמה) זיע"א. ת"ח.
	הרה"ק ר' מנחם נחום דב בער מסאדיגורא זצ"ל בהרה"ק ר' שלום יוסף מרוזין זצ"ל. תרמ"ג.
יום חמישי כ"ח מנ"א	הגאון ר' נפתלי צבי יהודה ב"ר יעקב ברלין (הנצי"ב מוואלוז'ין) זיע"א. תרנ"ג.
ערש"ק כ"ט מנ"א	הגאון ר' שמואל ב"ר צבי הירש סלאנט (רבה של ירושלים) זיע"א. תרס"ט.
	הרה"ק ר' יוסף מאיר ממכנובקא בהרה"ק ר' אברהם יהושע העשיל מסקווירא זצ"ל. תרע"ט.
	הרה"ק ר' אברהם דב בהרה"ק ר' נחום מרחמיסטריווקא זצ"ל. תש"ה.
	הרה"ק ר' אליעזר זוסיא ב"ר ישראל אברהם מסקולען זצ"ל. תשמ"ב.
	הרה"ק ר' ישראל בהרה"ק ר' יצחק מבוואן לייפציג זצ"ל. תשי"א.

סיפורי צדיקים ליומא דהילולא הרה"ק ר' יואל מסאטמר זיע"א

אין לחלוץ תפילין לפני אליהו הנביא

הדברי יואל מסאטמאר זי"ע היה נוהג לחלוץ התפילין קודם הברית מילה, פעם היה ברית מילה בבית הכנסת, והרה"ח ר' חיים בער גרינפעלד זי"ל (שהיה משב"ק אצל הגה"ק האדמו"ר ממונקאטש זצ"ל) היה שם בעת הברית, וראה שרבינו הדברי יואל ישב על כסא הסנדקאות עם התפילין על ראשו, אחר הברית שאל ר' חיים בער את רבינו הדברי יואל אם הוא נוהג כמנהג מונקאטש שלא לחלוץ התפילין בשעת ברית מילה, והשיב לו רבינו שלכן לא חלץ התפילין הפעם לפי שכבר הכריז המשמש ברוך הבא אליהו מלאך הברית, ואין לחלוץ תפילין לפני רבו, (ענה ר' חיים בער, אכן נודע הדבר מי הוא רבו של רבינו): (בוצינא קדישא)

ניכר על התינוק שהיה סנדק

נהגו חסידיו של האדמו"ר מסאטמר זצ"ל לכבדו בסנדקאות, פעם אחת בא אליו אחד מחסידיו שנולד לו בן זכר, וביקש ממנו לוותר על הסנדקאות לטובת אביו שהוא רב מפורסם, השיב לו האדמו"ר: זקני בעל הישמח משה זי"ע היה אומר, "במקום שאני סנדק ניכר הדבר בילד":

בביאור וישכם אברהם בבוקר

פעם סיפרתי למרן הגרייז זצ"ל כי כאשר היה האדמו"ר מסאטמר זצ"ל בארץ ישראל הוזמן לשמחת ברית מילה אשר גם גאב"ד העדה החרדית הגרייז דושינסקי זצ"ל הוזמן לשם והנה הרב דושינסקי זצ"ל היה כידוע דייקן גדול בזמנים והגיע בזמן לברית, אולם הרבי מסאטמר זצ"ל איחר להגיע, כאשר הגיע הרבי מסאטמר זצ"ל אמר לו הגרייז דושינסקי זצ"ל בצחות והרי כתיב וישכם אברהם בבוקר ומדוע כבוד תורתו התאחר להגיע, ענה לו הרבי מסאטמר זצ"ל גם הוא בבדיחותא, אכן כן כתיב וישכם אברהם בבוקר אולם מיד לאחר מכן כתיב ויחבוש את חמורו וגו', ולא כתוב בתורה כמה זמן לקח לו לאברהם אבינו לחבוש את חמורו הפרטי ולהגיע אל המקום

מציצה בפה דוקא אפילו שידחו את הברית אחר יום השמיני

בסעודת ברית מילה בעיר בארא פארק אצל בן הנולד להרה"ג ר' שלמה פיגא זי"ל משגיח דישיבת שערי יושר נתכבד רבינו מסאטמאר זצוק"ל בסנדקאות, והיה שם הגאון רבי אברהם יפה זצ"ל ראש ישיבת בית יוסף והגאון רבי אברהם קאלמאנאוויטש זצ"ל ראש ישיבת מיר והגאון רבי יצחק הוטנער זצ"ל ראש ישיבת ר' חיים בערלין ועוד, לאחר הברית בעוד שרבינו מדבר עמהם בדברי תורה בא אחד בשאלה לרבינו היות שאשתו היולדת בן זכר הנולד למזל טוב היא עדיין בבית החולים והרופא אינו מניחה לצאת מבית החולים ליום השמיני זמן הברית ובבתי החולים אינם מניחים לקיים מצות מציצה בפה רק בכלי, ועל כן בא בשאלה אם יסכים לעשות המציצה בכלי ובזה יתקיים הברית ביום השמיני או שידחה המילה עד שתבא לביתו ואז יקיים המצוה כתיקונו מציצה בפה אבל יהיה המילה שלא בזמנו, והשיב רבינו דבוודאי צריכין לדחות המילה עד שתבא לביתה כדי לקיים המצוה כתיקונו מציצה בפה, וקם אחד מהראשי הישיבות וטען לרבינו הלא מצות עשה בתורה הוא למול ביום השמיני ואיך כבודו דוחה אותו והשיב לו רבינו והאיך כבודו דוחה מצות מציצה וממשיך רבינו לשאול אותו, תאמר נא בעירכם בעיר ליטא איך קיימו מצות מציצה בכלי או בפה והשיב בפה שאל אותו רבינו והאיך עשו בשבת המציצה בפה או בכלי והשיב בפה וטען רבינו תשובה ניצחת דאם כן לפי דבריכם בדעיבד גם במציצה בכלי נתקיים המצוה נמצא דאבותיכם ורבותיכם חללו את השבת במה שקיימו מצות מציצה בפה בשבת דכידוע דעל ידי מציצה בפה מוציאין הרבה יותר דם מכשעושיין המציצה בכלי ונמצא דיש בזה יותר חילול שבת כשעושיין מציצה בפה ולפי דבריכם דיוצאין גם במציצה בכלי נמצא דהם חיללו את השבת ללא צורך ואיך היו עושיין כן בשבת מציצה בפה הרי מזה ראינו מוכרחת דרבותיכם סברי דאי אפשר לצאת אפילו בדעיבד המציצה על ידי כלי וצריך להיות המציצה בפה דווקא ועל כן שפיר קיימו מציצה בפה גם בשבת ואם כן כמו כן דכדי לקיים מצות מציצה בפה דוחה גם את יום השמיני: (תורת התמרים)

היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3500 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלציתכם, אמן.

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאנים ז"ל הולצמן

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדרים פלוס על שם ברית אבות